

راهنمای نمره گذاری درس: تاریخ اسلام (۲)	پایه: یازدهم	رشته: علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۴/۲۷
تعداد صفحه: ۲	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
Azmoon.medu.ir			
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
نمره			

۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص نمایید. الف) صحیح ب) غلط	۰.۵ (۰.۲۵) درس ۹ ص ۷۹ (۰.۲۵) درس ۹ ص ۷۸
۲	کدام یک از شماره‌های سمت چپ با گزینه‌های سمت راست در ارتباط است؟ الف) شماره «۲» یا «تاریخ‌نگاری ترکیبی» ب) شماره «۳» یا «تاریخ‌نگاری تحلیلی»	۰.۵ (۰.۲۵) درس ۹ ص ۸۸ (۰.۲۵) درس ۹ ص ۸۹
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. الف) بیهق ب) اقطاع	۰.۵ (۰.۲۵) درس ۱۰ ص ۹۸ (۰.۲۵) درس ۱۰ ص ۹۹
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. الف) شماره «۱» یا «مغولان» ب) شماره «۲» یا «صفویان»	۰.۵ (۰.۲۵) درس ۱۳ ص ۱۳۳ (۰.۲۵) درس ۱۳ ص ۱۳۶
۵	الف) عباسیان، (۰.۲۵) سلجوقیان (۰.۲۵) غزنویان (۰.۲۵) ب) فتح اندلس (۰.۲۵) جنگ‌های صلیبی (۰.۲۵)	۱ (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۱۰ ص ۹۸ درس ۱۳ ص ۱۳۳
۶	الف) عده‌ای که امامت پیشوای یازدهم را نپذیرفتند (۰.۵) و به امامت اولین فرزند امام هادی ^(ع) گرویدند (۰.۵) (هر گونه عبارت هم معنا و دقیق که مصداق را برساند، نمره کامل تعلق گیرد. مثلاً فرزند امام هادی) ب) این نهاد به صورت شبکه‌ای بود که در رأس آن امام (۰.۵) و در رده‌های بعد وکیلان مناطق و سپس وکلای شهرهای مختلف قرار داشت (۰.۵) به‌طوری که تمام سرزمین‌های اسلامی حتی مناطق دوردستی چون آفریقا را در بر می‌گرفت. ایجاد ارتباط بین امام و پیروانش در دورترین مناطق اسلامی، (۰.۵) تحویل نامه‌های حاوی سوالات شرعی (۰.۵) و دریافت پاسخ امام و تحویل به شیعیان، (۰.۵) رفع اختلافات (۰.۵) و تأمین منابع مالی مورد نیاز شیعیان (۰.۵) از کارکردهای مهم شبکه وکالت بود. (اگر به ایجاد ارتباط بین امام و پیروانش و به یک مورد از کارکردهای شبکه وکالت اشاره شود، نمره تعلق گیرد.) درس ۳ ص ۲۳	۲ درس ۸ ص ۶۸
۷	الف) طاهریان، با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. (۰.۵) در مقابل صفاریان، بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند. (۰.۵) ب) بنیان قوانین جاری در ایران دوران اسلامی، مبتنی بر دو سرچشمه شریعت اسلام و عرف بود. محاکم سه گانه شرع، مظالم و حسیه بر اساس قوانین دینی و عرفی قضاوت می‌کردند. (۰.۵) اما تیمور با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات را به وجود آورد. (۰.۵) با این حال در سراسر عهد تیموریان، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود. (۰.۵) کلیدواژه‌ها: (دوران ایران اسلامی: بنیان قوانین جاری، شریعت اسلام و عرف - وجود محاکم سه گانه شرع، مظالم و حسیه - قضاوت بر اساس قوانین دینی و عرفی؛ دوره تیموری: تأکید بر مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات - قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی) (اشاره به یک مورد از هر دوره کافی است.) درس ۱۱ ص ۱۰۹	۲ درس ۱۰ ص ۹۳

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۴/۲۷	رشته: علوم و معارف اسلامی	پایه: یازدهم	راهنمای نمره گذاری درس: تاریخ اسلام (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

۲	۸ (الف) ۱- آموزه‌های فرهنگی - تمدنی قرآن و سنت. (۰.۵) ۲- مراکز آموزشی (۰.۵) ۳- ترجمه متون علمی از تمدن‌های مجاور (۰.۵) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۱۲ صص ۱۱۸-۱۱۹ (ب) انقلاب اسلامی ایران، زمینه‌های مساعدی را برای شکوفایی استعدادهای نهفته جوانان مسلمان این مرز و بوم فراهم کرد. (۰.۵) تمدن اسلامی به برکت این انقلاب در آستانه خیزشی جدید است (۰.۵) که مرزهای ایران را درنوردیده و به دیگر کشورهای اسلامی سرایت کرده است. (۰.۵) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۱۳ صص ۱۳۷ کلیدواژه‌ها: (شکوفایی استعدادهای نهفته جوانان - خیزشی جدید - سرایت به دیگر کشورهای اسلامی)
۳	۹ (الف) ۱- بدون این که نام کسی را ببرند، مردم را به شعار «الرّضا من آل محمد» دعوت کنند. (۰.۵) ۲- مناقب خاندان رسالت و مظلومیت آنان و این که اسلام حقیقی نزد آنان است را ترویج کنند. (۰.۵) درس ۱ صص ۴ (ب) ۱- پنهان کردن ولادت امام زمان (عج) (۰.۵) ۲- مژده ولادت امام زمان (عج) به اصحاب خاص (۰.۵) ۳- معرفی حضرت حجت به شیعیان نزدیک (۰.۵) ۴- دیدار تعدادی از یاران امام با فرزندش (۰.۵) (ج) مورخان، موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی راوی خبر (۰.۵)، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند. (۰.۵) پژوهشگران سعی می‌کنند که علایق و انگیزه‌های راوی را در بیان خبر، بررسی و اندیشه و مقصود او را فهم و کشف کنند. (۰.۵) یکی از کارهای مورخان در نقد راوی، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، راوی خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است. (۰.۵) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۷ صص ۶۲ کلیدواژه‌ها: (ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر: محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی، سیاسی، جایگاه علمی، علایق و انگیزه‌های راوی، فهم و کشف اندیشه و مقصود راوی؛ تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر)
۱	۱۰ (الف) وظیفه خبررسانی (۰.۲۵)، انتقال فرمان‌های حکومتی (۰.۲۵) جمع‌آوری اخبار از نقاط مختلف (۰.۲۵) ارسال آنها به مرکز خلافت (۰.۲۵) (ب) ساخت شبکه گسترده‌ای از راه‌ها (۰.۲۵) برپایی کاروانسراهای بین راه (۰.۲۵) درس ۱۲ صص ۱۲۴
۱	۱۱ زیرا از نظر ایشان حرکت نظامی علیه حاکمیت، بدون فراهم شدن مقدمات لازم، جز شکست، پیامد دیگری نخواهد داشت (۰.۵) و هرگونه اقدام ساده و شتابزده، زمینه را برای فرصت‌طلبان فراهم خواهد کرد تا از شرایط به نفع خود بهره ببرند. (۰.۵) (اشاره به اندک بودن یاران واقعی (۰.۵) نمره) تعلق می‌گیرد) درس ۲ صص ۱۱
۱	۱۲ ۱- از بین بردن محبوبیت امام از طریق درگیر کردن آن حضرت با مناصب حکومتی؛ (۰.۵) ۲- نفوذ شخصیت علمی و معنوی حضرت در میان مردم به گونه‌ای بود که مأمون همواره احساس خطر می‌کرد، از این رو می‌بایست ایشان را از نزدیک کنترل نماید. (۰.۵) ۳- مهار قیام‌های علویان به وسیله تأمین ظاهری خواسته آنان در اعطای حکومت به یک امام شیعه (۰.۵) ۴- کسب مشروعیت برای خلافت عباسی، زیرا با ولایت‌عهدی امام (ع) حکومت خلیفه نیز مشروعیت می‌یافت. (۰.۵) ۵- کسب اعتماد مردم - به ویژه خراسانیان - که پس از فریب بنی عباس به آنان بدبین شده بودند. (۰.۵) کلیدواژه‌ها: (از بین بردن محبوبیت امام - کنترل امام رضا (ع) به علت نفوذ علمی و معنوی - مهار قیام‌های علویان - کسب مشروعیت - کسب اعتماد مردم) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۴ صص ۳۱

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۴/۲۷	رشته: علوم و معارف اسلامی	پایه: یازدهم	راهنمای نمره گذاری درس: تاریخ اسلام (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

۱	۱۳- امام از بزرگان علوی و شخص اول خاندان بنی هاشم بود که مورد توجه دوستداران اهل بیت قرار داشت و در میان مردم نیز روز به روز نفوذ بیشتری می یافت. (۰.۵) ۲- امام جواد (ع) داماد مأمون بود و به گمان عباسیان نزدیک ترین فرد به خلیفه است که می تواند وارث تاج و تخت شده و قدرت را به دست بگیرد. (۰.۵) درس ۵ ص ۴۰
۱	۱۴- ۱- ضعف دستگاه خلافت (۰.۵) ۲- فساد خلیفه و کارگزارانش (۰.۵) ۳- ظلم و گسترش بی عدالتی (۰.۵) ۴- سیاست کینه جویانه خلفای عباسی نسبت به علویان (۰.۵) (اگر به تسلط ترکان بر خلافت عباسی اشاره شود نیم نمره تعلق گیرد.) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۶ ص ۵۲
۱	۱۵- الف) گسترش قلمرو (۰.۵) ب) حکومت فراگیر (۰.۵) ج) توسعه شهرنشینی (۰.۵) د) رشد اقتصادی (۰.۵) هـ) حمایت دولتمردان (۰.۵) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۱۰ ص ۱۰۰
۱	۱۶- ۱- موجب تفرقه و تضعیف قدرت جهان اسلام شد. (۰.۵) ۲- سبب گردید که سلطان محمد خوارزمشاه از تهدیدات قدرت نوظهور مغول ها غافل بماند. (۰.۵) درس ۱۱ ص ۱۰۳
۱	۱۷- زیرا در نتیجه همنوایی دین و دولت (۰.۵) و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی (۰.۵)، حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی - اسلامی یافت (۰.۵) و موجب شد که مردم نسبت به آن احساس بیگانگی کمتری بکنند. (۰.۵) با مسلمان شدن مغول ها، نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و اداره حکومت بیش از پیش افزایش یافت (۰.۵) و زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد. (۰.۵) (اشاره به دو مورد کافی است.) درس ۱۱ ص ۱۱۰-۱۱۱ کلیدواژه ها: (همنوایی دین و دولت - برتری شریعت اسلامی بر یاسا - ماهیت ایرانی - اسلامی حکومت - احساس بیگانگی کمتر مردم - افزایش نفوذ و قدرت ایرانیان - فراهم شدن زمینه بازسازی ایران - فراهم شدن زمینه انجام اصلاحات)
۲۰	جمع نمرات